

דברי תורה וחינוך

את סילת פלבוץ

נצבים-וילך | הרב יגאל אריאל יו"ר עמותת רוח הגולן

בס"ד

עד תומם.

חסיד התחבא בחדרו של הרב'ה מקוצק, כדי לשמוע כיצד הוא לומד את הפרשה. והנה שמע שהרבי קרא את הכתוב החותם את הפרשה (ל"א ל) פעמיים. פעם בסימן שאלה: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה בְּאָזְנוֹ כָּל קהל יִשְׂרָאֵל אֶת דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת עַד תָּמָם?

הרב'ה שהה וחזר וקרא פעם שנייה בסימן קריאה: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה בְּאָזְנוֹ כָּל קהל יִשְׂרָאֵל אֶת דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת עַד תָּמָם!

תמה החסיד מה ראה הרבי בפסוק?

ענה לו הרבי מאלכסנדר: בתחילה חשב הרבי שהפסוק אומר שמשה קרא את השירה עד סופה, ועל כן תמה, זה מיותר, כבר נאמר כך לעיל ביחס לכתיבה, והרי זה מובן מאליו, מדוע צריך להדגיש זאת?

והרב'ה תירץ שהכוונה אינה שקרא עד סוף השירה, אלא משה אמר את הדברים באופן כזה שנכנסו לליבות השומעים 'עד תומם', עד שעשו אותם שלמים ותמימים.

אנו כמחנכים מחוייבים לשני הפנים הללו בלימוד תורה. חשוב מאד לא להסתפק במועט אלא לשאוף ללמוד את התורה כולה בכל היקפה, אבל מאידך, עלינו לשאול האם הלימוד שלנו משפיע עלינו ועושה אותנו יותר שלמים ותמימים. אם יש בלימוד שלנו משהו מטעמה הטוב של שירת משה, שיתנגן בלב התלמידים ויחדור אל ליבם.

צד זה של לימוד התורה בא לידי ביטוי גם במצוות ההקהל. התורה מבקשת חיבור לאומי שלם של כל העם, 'עד תומם'. התורה היא לא פרטית אלא 'מורשה קהילת יעקב'. גם משה לא זכה לתורה אלא בזכות כלל ישראל. כל שבע שנים חוזר העם ומתלכד באירוע ממלכתי סביב ברית סיני. במרכז קריאה בתורה: הַקְהֵל אֶת הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַטָּף וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֵיךָ לְמַעַן יִשְׁמְעוּ וְלִמְעַן יִלְמְדוּ וַיֵּרְאוּ אֶת ה' אֱלֹהֵיכֶם וְשָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת. אין זה לימוד עיוני אינטלקטואלי חיצוני, משתתפים בו אנשים, נשים וטף. צדיקים, בינונים ורשעים. זו חווייה מחודשת של קבלת התורה מהר סיני לכלל ישראל. התורה מתקיימת על ידי צירוף כל הפרטים, גם ישראלים, גם כהנים, וגם מצוות של כלל הציבור. רק בחיבור כולם יחד תתקיים התורה. הצדיקים זקוקים גם לרשעים ועליהם לאחד את השורות ולקרב אותם. וכאשר יתחברו כולם אל התורה, יפתחו הלבבות וכל אחד יזכה לקבל לפי רמתו שלו.